

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Epistolarvm Innocentii III. Romani Pontificis Libri Vndecim

Innozenz <III., Papst>

Parisiis, 1682

Sanctæ Genovefæ Parisiensis & Boni Radij Cisterciensis ordinis diocesis
Antisiodorensis Abbatibus, & Decano Aurelianensi.

urn:nbn:de:hbz:466:1-20020

In eundem ferè modum scriptum est Strigoniensi Archiepiscopo. Venerabilis frater noster Vespriensis Episcopus in nostra proposuit presentia constitutus quòd cum de pace &c. usque nec debuimus confirmare.

*SANCTÆ GENOEFÆ
Parisiensis & Boni Radij Cisterciensis ordinis
diocesis Antisiodorensis Abbatibus, &
Decano Aurelianensi.*

Ep. 117.
De qualiam
venditione in-
firmata vel
mandata.

Venientes ad apostolicam sedem I. syndicus & quidam monachi Cluniacensis cenobij nobis exponere curaverunt quòd G. Prior & quidam monachi monasterij de Caritate, Abbatis & conventus Cluniacensis, ad quod idem monasterium nullo pertinet mediante, interveniente consensu, absentibus tamen multis ex fratribus de Caritate, quorum intererat, nec vocatis, ac quibusdam contradicentibus & ad sedem apostolicam appellantis ex eisdem, quasdam possessiones, redditus, & alia bona militiæ Templi fratribus in gravem ipsius monasterij læsionem vendiderunt. Vnde nobis syndicus & monachi memorati humiliter supplicarunt ut vel revocare contractum eundem in dicti monasterij præjudicium temerè attentatum, vel restituere in integrum vice minoris idem monasterium dignaremur, præsertim cum Cluniacensis Abbas Templariis ipsis restituere solutam ab eis pro prædictis bonis & possessionibus pecuniam sit paratus. Dicti verò fratres è contrario responderunt quòd petentibus ipsis olim contractum venditionis inter ipsos ex parte una & monachos de Caritate ex altera legitime ac solemniter celebratum auctoritate apostolica confirmari, tam Abbate ac conventu Cluniacensi, quorum ad hoc auctoritas intervenerat & consensus, quam Priore ac conventu de Caritate per suas litteras postulantis illud idem, quia nobis ad plenum de ipsius contractus meritis & circumstantiis non liquebat, venerabili fratri nostro Parisiensi Episcopo & suis conjugibus hoc commissimus inquirendum, facientes in inquisitionis litteris mentionem de litteris ad venerabilem fratrem nostrum Senonensem Archiepiscopum & conjugibus suos super lapsu ipsius monasterij destinatis: quorum utrique in executione mandati apostolici processerunt. Demum partibus in nostra presentia constitutis, pars Templariorum contractum ipsum confirmari petebat, parte altera multipliciter impugnante contractum. Contra quod fuit

Tom. II.

ex adverso responsum quòd communis juris remedium super deceptione malitiosè pars altera implorabat, cum expressè per lationem judicum & depositiones testium probaretur possessiones venditas iudicè & publicè fuisse venales, nec usque tunc temporis emptores occurrerant qui tantum pro ipsis possessionibus largirentur. Ipsos quoque fratres ad emptionem jamdictam sola misericordia & monachorum illorum preces, non cupiditas, induxerunt. Probatum etiam esse asseriebant legitime dicti fratres quòd venditionis tempore monasterium de Caritate tanto debito premebatur quòd de omnibus mobilibus pars vicefima non potuisset exolvi, in debitorum solutionem conversam illam totam pecuniam asserentes, ex cujus accelerata solutione usque ad summam trium milium librarum & ultra monachis de Caritate à creditoribus est remissum. Proponentes insuper quòd venditionis rescissio non expediebat Ecclesiæ memoratæ, cum vix posset tanta pecunia sine majori gravamine ipsius Ecclesiæ inveniri. Adiciebat præterea quòd monachi restitutionis beneficium ex eo implorare non poterant, cum super hoc mandatum non receperint speciale: quia secundum legitimas sanctiones petitio restitutionis in integrum jure minoris mandato non concluditur generali. Nos igitur intellectis quæ partes voluerunt proponere coram nobis, quia de præmissis nobis non potuit fieri plena fides, discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus diligenter auditis quæ partes infra quatuor menses à primæ citationis edicto coram vobis duxerint proponenda, si sufficienter fuerit ostensum quòd ex ipsa venditione monasterium de Caritate sit enormiter læsum, vos ipsum restituentes vice minoris, venditionis contractum legitime rescindatis, ita quòd pretium absque Templariorum gravamine restituatur eisdem secundum terminos quibus ipsi pecuniam persolverunt, & de melioratione, si qua forsan apparuerit, facta per illos eis congruè satisfiat, proviso prudenter ne pro invenienda pecunia eadem possessiones vel aliæ distrahantur, ac recipiatur pecunia sub voragine usurarum, ne fortè residuum locustæ comedat brucus, & unde crederetur adhiberi remedium, inde periculum incurratur. Alioquin præscriptum venditionis contractum ratum & firmum faciatis haberi, contradictores, si qui fuerint, per censuram ecclesiasticam sublato appellationis obstaculo compescentes. Testes autem qui fue-

E E e

rint nominati, tam monachi quàm Templarij & alij, si se gratia, odio vel timore subtraxerint, per distractionem eandem appellatione remota cogatis veritati testimonium perhibere. Nullis litteris obstantibus, si quæ apparuerint præter assensum partium à sede apostolica impetrata. Quòd si non omnes his exequendis &c. duo vestrum &c. usque exequantur. Datum Laterani x v. Kalend. Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

AVRELIANENSI ET ANTISIODORENSI
Episcopis, & magistro W. de Vienna
Canonico Antisiodorensi.

Epist. 158.
Beneficiorum
superfluitas
damnaia.

* Suprà Can-
cellario

Intellecã ratione quam nobis venerabilis frater noster Remensis Archiepiscopus & ejus condelegati miserunt super controversia quæ de præbenda Trecentis Ecclesie vertitur inter venerabilem fratrem nostrum Trecentem Episcopum & dilectum filium Cancellarium Senonensem non duximus eidem Episcopo aliud rescribendum nisi quòd idem Episcopus diligenter advertat qua ratione sustinere possemus ut ipse aliquod ecclesiasticum beneficium cuiquam de cetero personæ concedat plura beneficia obtinenti, si propterea nolit ad mandatum nostrum præfato * Cancellario in Ecclesia sua conferre præbendam quia plura dinoscitur beneficia obtinere. Licet enim circa eandem personam beneficiorum sit semper superfluitas improbanda, nonnunquam tamen est toleranda pluralitas, statu personæ provida consideratione pensato. Quare idem prudenter attendat utrum magis expediat ut eidem Cancellario ex mandato nostro liberalitatem exhibeat conferendo præbendam quàm ex suo judicio necessitatem incurrat ut ultrà non possit alicui plura beneficia obtinenti ecclesiasticum beneficium largiri, nisi fuerit sufficienter ostensum quòd ipse superflua beneficia secundum suum statum possideat. Quod ex eo forsan non poterit ostendi de facili; quoniam etsi plures præbendas obtineat, ipse tamen penè nullam habere proponitur cujus proventus liberè possit percipere nisi residentiam in ea faciat personalem. Et ex hoc fortassis pendet judicium utrum & pro Trecenti præbenda condignè recompensatum extiterit in præbenda Remensi. Quicquid ergo super his duxerit faciendum, nobis infra tres menses post susceptionem litterarum nostrarum absque dilatione rescribat. Ideoque discretioni vestræ per apostolica scripta mandamus quatinus dictum Episcopum

ad hoc moneatis attentius & efficaciter inducatis. Quòd si non omnes &c. duo vestrum &c. usque exequantur. Datum Laterani x v. Kal. Martij, pontificatus nostri anno quartodecimo.

GEBENNENSI EPISCOPO.

Turum illorum sufficiat testimonium ad matrimonium dirimendum qui consanguinitatis gradus ab avunculo & nepote videlicet fratris filio vel sororis, cum de fratribus vel superioribus nihil noverint vel audierint, inceperint computare. Nos igitur inquisitioni tuæ taliter respondemus, quòd cum conjugium multum favoris obtineat, testes qui ad divorcium celebrandum producti consanguinitatis computant gradus, à stirpe debent incipere, id est, à parentibus vel germanis, & sic per ordinem distinguere gradus, nominibus propriis vel æquipollentibus indicibus designando personas; præsertim cum sæpius testimonium perhibeant de auditu, quod quia minus est validum, non est in articulo hujusmodi nimium laxanda facultas; cum qua ratione computationem inciperent à secundo, eadem ab ulterioribus possent gradibus inchoare. Consequenter autem quaesisti, ut cum quidam mulierem quandam aliter inducere nequivisset ut sibi commiseretur carnaliter nisi desponsaret eandem, nulla solemnitate adhibita vel alicujus præsentia dixit illi, *Te Johannes desponsat*, cum ipse Johannes minimè vocaretur, sed finxit se vocari Johannem, non credens esse conjugium, eò quòd ipse non vocaretur hoc nomine, nec haberet propositum contrahendi, sed copulam tantum extorquendi carnalem, utrum inter prædictos sit matrimonium celebratum, cum mulier consenserit & consentiat in eandem, & ille dissenserit & dissentiat, nec aliud quicquam egerit quàm quod superius est expressum, nisi quòd cognovit eandem. Super quo fraternitati tuæ taliter respondemus, quòd cum præfatus vir dictam desponsavit mulierem in propria quidem persona, etsi sub nomine alieno, quo tamen vocari se finxit, & inter eos carnalis sit copula subsæcuta, videretur fortè pro conjugio præsumendum, nisi tu nobis expressè scripisses quòd ille nec proposuit nec consensit illam ducere in uxorem. quod qualiter tibi constiterit non videmus. Nos tamen quid juris sit rescribentes, hoc dicimus, quòd si res ita se habuerit, videlicet quòd ille nec proposuit eam ducere in uxorem